

ECONOMIA ESPANYOLA

CURS ACADÈMIC 2002/2003
(Primer semestre)

Grups: 4 i 52

Prof: Dr. Javier Asensio

DESCRIPTORS: L'evolució econòmica espanyola durant els últims vint anys. La inserció a la Unió Europea. El sector públic. El mercat de treball.

PRIMERA PART: L'ECONOMIA ESPANYOLA DEL PERÍODE 1973-2001

Lliçó 1ª. La crisi econòmica (I): 1974-77

L'economia espanyola a l'inici dels anys 70.- La gènesi de la crisi: els trets específics del cas espanyol.- La política econòmica en front la crisi (1974-1977).

Lliçó 2ª. La crisi econòmica (II): Dels Pactes de la Moncloa a 1985

Els Pactes de la Moncloa i els seus resultats.- El segon xoc energètic i les seves conseqüències.- La política d'ajust positiu a la crisi.- L'evolució econòmica: creixement, inversió, atur, inflació, dèficit públic i dèficit exterior.- Principals característiques de l'economia davant el procés d'integració a la CE.

Lliçó 3ª L'entrada d'Espanya a la Comunitat Europea

L'economia espanyola en el context internacional: l'adhesió a la comunitat.- La firma de l'Acta Única.- Efectes de la integració i unificació del mercat europeu en l'economia espanyola.

Lliçó 4ª. L'expansió econòmica 1986 - 1990

Factors determinants de la reactivació econòmica.- La demanda interna com a motor del creixement.- Creixement econòmic i desequilibris.- Aparició de noves tensions inflacionistes: l'evolució dels preus per sectors.- La competitivitat i el dèficit exterior de l'economia espanyola.- La entrada en el S.M.E. i la política de tipus de canvi.

Lliçó 5ª. Moderació del creixement i recessió en els primers anys noranta

La crisi de 1992 i les seves conseqüències.- Les deprecacions de la pesseta.- La destrucció d'ocupació.- Evolució del PIB des de l'òptica de l'oferta.- El cicle econòmic a Espanya i a la Unió Europea.

Lliçó 6: La construcció de la Unió Monetària Europea

Avantatges i costos de la UME.- Fases en la construcció de la Unió Monetària.- Els criteris establerts en el Tractat de Maastricht.- Característiques de la constitució de la Unió Monetària.- Els plans de convergència.- Espanya: convergència nominal i convergència real.- El pacte d'estabilitat i creixement.

Lliçó 7: L'economia espanyola en el context de la Unió Econòmica i Monetària

La política monetària del Banc Central Europeu.- Tipus de canvi i tipus d'interès.- La política econòmica d'Espanya en el context de la Unió Econòmica i Monetària.- El creixement econòmic en la segona meitat dels 90.

Lliçó 8: L'estalvi i la formació de capital

Evolució de l'estalvi nacional brut.- Determinants de l'estalvi segons components institucionals.- La formació bruta de capital fix a l'economia espanyola: inversió empresarial i inversió en infraestructures.- El finançament de la inversió.

Lliçó 9: La distribució de la renda

Distribució funcional, personal i territorial de la renda.

SEGONA PART: EL SECTOR PÚBLIC

Lliçó 10^a. El creixent pes del Sector Públic

Delimitació dels diferents subagents del Sector Públic espanyol.- El model constitucional d'economia mixta i la intervenció de l'Estat.- Dimensió i estructura de les AA.PP. 1973-2001.

Lliçó 11^a. Reforma fiscal a Espanya i evolució dels ingressos

El procés de reforma fiscal obert el 1977: principis i característiques.- Estructura i evolució dels ingressos de les Administracions Públiques.- Els canvis fiscals dels anys noranta i l'harmonització amb la UE.

Lliçó 12^a. La despesa i el dèficit públic.

Estructura i evolució de la despesa pública.- Components automàtics i despesa discrecional.- La inversió pública.- L'aparició del dèficit públic i les seves causes.- El seu finançament i conseqüències financeres.- Les implicacions de la UEM per a la política fiscal.- El deute públic.

Lliçó 13^a. El sistema de Seguretat Social

El model de Seguretat Social establert a Espanya.- Evolució dels ingressos i les despeses.- La necessitat de la reforma financera.- El Pacte de Toledo.- Les perspectives financeres del sistema públic de pensions.

Lliçó 14^a. Els Ens Territorials: importància i finançament

El marc autonòmic espanyol.- El finançament de les Comunitats Autònomes.- Les Corporacions Locals.

TERCERA PART: RECURSOS HUMANS I ACTIVITAT ECONÒMICA

Lliçó 15^a. Canvis demogràfics a Espanya i migracions

Estructura i evolució demogràfica.- Les projeccions demogràfiques.- Els moviments migratoris interiors.- Els moviments migratoris exteriors: de l'emigració a la immigració.

Lliçó 16^a. Característiques de l'ocupació i l'atur

Les taxes d'activitat i la seva composició.- Dinàmica i estructura sectorial de la població ocupada.- Evolució i característiques de l'ocupació des de la crisi.- Distribució de l'atur per sectors econòmics.- Diferents causes explicatives de l'atur a Espanya.- L'atur estructural: el grau de mismatch ocupacional i espacial.

Lliçó 17^a. Mercat de treball, política d'ocupació i relacions laborals

Les reformes del mercat de treball a Espanya i les seves conseqüències.- Les directrius de política d'ocupació en la U.E.- Les relacions laborals.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

J. L. García Delgado (dir.) *Lecciones de Economía Española*, Madrid, Civitas, 5ª ed, 2001

J. L. García Delgado (dir.) *España, Economía: Ante el siglo XXI*, Espasa, 1999

Informe anual del Banco de España

El primer dia de classe s'entregarà als alumnes una bibliografia per lliçons.

AVALUACIÓ

L'avaluació es farà mitjançant un examen final per escrit (90% de la nota) i un treball per escrit (10%) sobre temes que es proposaran a classe.

HORARI TUTORIES

Dimecres de 15:00 a 16:30h i dijous de 16.30 a 18.00.

Despatx B3-046